

Ármai Zalaba Andrea

Gyermekotthoni nevelő, lakhely: Ebed, e-mail: andra.zalabova@gmail.com

Az Óz, a nagy varázsló című meseregény módszertani feldolgozása (VII.)

1. Az óra címe: A gonosz boszorkány keresése, A mentés, A Szárnyas Majmok – Óz, a nagy varázsló című regény feldolgozásának hetedik órája

2. Az óra általános céljai: a szociális kompetencián belül az együttműködési készség, a kognitív kompetencián belül a problémamegoldó képesség és a logikus gondolkodás fejlesztése

3. Az óra irodalmi céljai: az olvasottak értelmezése, az ellenfél és segítők megismerése

4. Az óra fókuszja: A „Többet ésszel, mint erővel” közmondáson keresztüli értelmezés

RÁHANGOLÓDÁS

1. Ki vagyok?

■ Munkaforma: frontális munka

■ Tanulási eljárás: drámajáték

■ Segédeszközök: papírcetlikre írt szereplőnevek

■ Fejlesztési célok: beszédkészség, fogalmazási képesség fejlesztése

■ Irodalmi cél: a fejezetekben megjelenő új szereplők felvezetése

A tanár kihív a táblához öt tanulót. Mindegyik diák homlokára egy papírt ragaszt, amelyen egy új szereplő neve található, majd a gyerekek sorban felállnak egymás mellé. A szereplők a következők: farkas, varjú, méh, nyugor, szárnyas majom. A többi diák feladata, hogy jellemzőket mondjanak az adott állatra, szereplőre. A táblánál álló tanulók feladata, hogy kitalálják, melyik állat neve van a homlokukra ragasztva.

JELENTÉSTEREMTÉS

2. Így történt

■ Munkaforma: egyéni munka

■ Tanulási eljárás: sorrendbe rendezés

■ Segédeszközök: papírcetlik

■ Fejlesztési célok: logikus gondolkodás, problémamegoldó képesség fejlesztése

■ Irodalmi cél: a fabula helyreállítása, a cselekmény kronologikus elrendezése

A tanár minden tanulónak papírcetliket oszt ki, amelyeken különböző mondatok szerepelnek. Minden diák önállóan dolgozik, meghatározott időn belül sorrendbe kell rakni az olvasottak alapján a mondatokat. A feladat versenyszerű, a leggyorsabb és hibátlan megoldók jutalomba részesülnek. A mondatok a következők:

• A Boszorkány felbőszült, farkasokat küldött rájuk.

• A Gonosz Boszorkány meglátta Dorkát, ahogy aludt barátai társaságában.

• Dorka úgy megharagudott a Boszorkányra, hogy ráborította a vizescsöbröt.

• A varjak hatalmas rajban repültek Dorkáék felé.

• A leánykának egész nap keményen kellett dolgoznia.

• A méhek villámgyorsan odaszálltak, ahol Dorka és társai bandukoltak.

• A Szárnyas Majmok segítettek nekik Smaragdvárosba jutni.

• A sárga nyugorok segítettek Dorka barátainak.

• Dorka egy Aranysipkát talált a Boszorkány szekrényében, amit magával vitt.

• A Szárnyas Majmok Dorkát nem bántották.

3. Néma színház

■ Munkaforma: csoportos munka, frontális megbeszélés

■ Tanulási eljárás: drámajáték

■ Segédeszközök: -

■ Fejlesztési célok: együttműködő készség, szervezési készség fejlesztése

■ Irodalmi cél: cselekmény jelenetekre bontása, mikroesemények feldolgozása, egyes részletek improvizációja

A tanár öt csoportot alakít ki. Minden csoportnak más jelenetet kell eljátszania, a többi csoportnak pedig ki kell találnia, hogy melyik részletről van szó. A szituációk a következők:

1. legyőzik a farkasokat
2. legyőzik a varjakat
3. legyőzik a méheket
4. legyőzik a nyugorokat
5. legyőzik a boszorkányt

Miután minden csoport eljátszotta az adott szituációt, frontális megbeszélés következik arról, hogy szerintük minek segítségével, milyen módszerrel győzedelmeskedtek. Ha eljutottak odáig, hogy a furfangosság segített rajtuk, arra kéri a tanár a diákokat, hogy keressenek egy közmondást, amit tudnánk erre alkalmazni. (*Többet ésszel, mint erővel.*)

4. Aranysipka

■ Munkaforma: csoportos munka, egyéni munka

■ Tanulási eljárás: drámajáték

■ Segédeszközök: sapka

■ Fejlesztési célok: együttműködő készség, önreprezentáció kifejezése, beszédkészség fejlesztése

■ Irodalmi cél: a szöveg befogadóközpontú értelmezése, reflektálás a szöveg fókuszára

A tanulók körben állnak. A tanár egy sapkát fog a kezében, amit akkor kapnak meg a diákok, ha közös megbeszélés után egy varázsigét mondanak el. Miután megkapták a sapkát, a legbátrabb diák felteheti a fejére és elmondja, mit kívánna, ha ő lenne az aranysipka tulajdonosa. A kívánság után átadja valamelyik osztálytársának, aki szintén a saját kívánságát mondja el.

REFLEKTÁLÁS

5. Kettős kör¹

■ Munkaforma: csoport munka

■ Tanulási eljárás: drámajáték

■ Segédeszközök: -

■ Fejlesztési célok: együttműködő készség, ritmika fejlesztése, beszédkészség, fogalmazási készség fejlesztése

■ Irodalmi cél: cselekménysűrítés feldolgozása

A tanár két csoportra osztja a tanulókat, úgy, hogy mindkét csoportban egyforma létszámban szerepeljenek a diákok. Két kört alakítanak ki a tanulók, egy belsőt és egy külsőt. A külső körben minden tanuló egy Szárnyas Majom lesz, a belső körben pedig szétosztja a tanár a főszereplőket. Adott jelre a két kör ellentétes irányban elindul, és hangosan mondják az általuk kitalált varázsigét addig, míg a tanár azt nem mondja, hogy állj. Ekkor a belső körből minden diák megfordul, így szembe áll a külső körből egy diákkal, aki a párja lesz. A kialakult párosoknak az lesz a feladata, hogy megállapítsák, miről beszélgethettek út közben a Szárnyas Majmok a szereplőkkel.

6. Házi feladat

Házi feladatra a következő három fejezetet kell elolvasni a diákoknak, valamint az olvasónaplóba egy aranysipkát kell rajzolni, és beleírni a kívánságaikat.

¹ PETHŐNÉ NAGY, CS. 2005. *Módszertani kézikönyv.* Korona Kiadó, Budapest, 2005, 286.